

Begäran om utlåtande om regeringens utkast till proposition till riksdagen om ändring av lagen om elektroniska recept och vissa anknutna lagar

Inledning

Social- och hälsovårdsministeriet begär ett utlåtande om regeringens utkast till proposition till riksdagen om ändring av lagen om elektroniska recept och vissa anknutna lagar.

Bakgrund

Förslaget baserar sig på statsminister Petteri Orpos regeringsprogram om reformen av social- och hälsovårdstjänsterna. Utvecklingen av informationshanteringen inom läkemedelsbehandling är en del av en läkemedelsreform som sträcker sig över flera regeringsperioder och som grundar sig på färdplanen för läkemedelsfrågor som publicerades år 2019 (STM 2019:5). Regeringens proposition är en fortsättning på utvecklingen av receptcentret inom Kanta-tjänsterna som påbörjades under den föregående regeringsperioden, då det föreskrevs om införandet av en nationell medicineringslista (Kanta-medicineringslista). Av de uppgifter om patientens medicineringslistor som lagras i receptcentret bildas en lista över de läkemedel som patienten använder.

Målsättningar

I propositionen föreslås att uppgifter om patientens läkemedelsbehandling ska lagras i receptcentret inom Kanta-tjänsterna i mer omfattande utsträckning än vad det görs i nuläget. Informationsinnehållet i receptcentret skulle utökas med anteckningar från hälso- och sjukvården om granskningar av patientens läkemedelsbehandling, observationsanteckningar om läkemedelsbehandlingen, uppgifter om användning av egenvårdsprodukter samt information om patientens eventuella institutionsvård, samt med uppgifter om läkemedelsavtal (tidigare apoteksavtal). De tillagda uppgifterna skulle visas i den nationella medicineringslistan (Kanta-medicineringslistan) som en del av informationen gällande patientens medicineringslistor och övriga läkemedelsbehandling. Uppgifterna skulle vara tillgängliga för yrkespersoner med arbetsuppgifter relaterade till läkemedelsbehandling samt

för medborgaren själv. Enligt gällande lagstiftning blir användningen av Kanta-medicineringslistan obligatorisk inom hälso- och sjukvården samt på apotek från och med den 1 oktober 2027. Inom socialvården blir det möjligt att använda uppgifterna från och med den 1 november 2027. Medborgaren kan via tjänsten MittKanta se sina egna uppgifter i Kanta-medicineringslistan.

I propositionen föreslås också att patienten i vissa situationer inte skulle kunna förbjuda utlämnande av uppgifter om sitt läkemedelsavtal eller anteckningar om granskning av läkemedelsbehandlingen.

Det av läkemedelslagen föreskrivna apoteksavtalet mellan den behandlande läkaren och patienten, där patienten förbinder sig att hämta de i avtalet angivna läkemedlen – vanligtvis läkemedel som påverkar centrala nervsystemet eller narkotikaklassade läkemedel – från ett och samma apotek, föreslås ändras. I fortsättningen skulle avtalet ingås mellan en hälso- och sjukvårdsenhet och patienten, och expedieringen skulle inte längre vara bunden till ett specifikt apotek. Det föreslås att namnet på avtalet ändras till läkemedelsavtal. Ansvar för att underhålla informationshanteringstjänsten för läkemedelsavtalet föreslås överföras från Finlands Apotekarförbund till de nationella Kanta-tjänsterna.

Det föreslås också att förfarandet för att ordinera läkemedel som kräver specialtillstånd ändras till ett elektroniskt förfarande.

Svarsanvisningar för mottagare

Utlåtanden lämnas in via webbplatsen lausuntopalvelu.fi. Utlåtanden kan också skickas till e-postadressen kirjaamo.stm@gov.fi. I meddelandet ombeds man ange diarienumret VN/19773/2024 och ärendets identifieringskod STM099:00/2024.

Alla utlåtanden är offentliga och publiceras på webbplatsen lausuntopalvelu.fi samt i projektregistret. Begäran om utlåtande finns även tillgänglig på social- och hälsovårdsministeriets webbplats: <http://stm.fi/lausuntopyynnot>.

Om det inte är möjligt att lämna utlåtandet via [Lausuntopalvelu.fi](http://lausuntopalvelu.fi), kan det skickas per e-post till kirjaamo.stm@gov.fi eller per post till adressen: PB 33, 00023 Statsrådet. I utlåtandet ombeds man använda diarienumret VN/19773/2024 som referens.

Ministerier ombeds dessutom att spara sina utlåtanden som lämnats via lausuntopalvelu.fi i ärendehanteringssystemet VAHVA (dnr VN/19773/2024).

Även aktörer som inte särskilt nämnts i distributionslistan för begäran om utlåtande har möjlighet att lämna in sina utlåtanden till ministeriet.

Utlåtanden från privatpersoner publiceras på projektsidan endast om personen uttryckligen begär det.

Utlåtanden som lämnas via e-post eller brev publiceras endast på projektsidan.

Observera! Om utlåtandet undantagsvis innehåller sekretessbelagda uppgifter, ska dessa uppgifter skickas separat till social- och hälsovårdsministeriets registratorskontor. Vid inlämning av sekretessbelagda uppgifter ska även grunden för sekretessen anges.

Tidtabell

Utlåtanden om förslaget ombeds lämnas in senast den 14 augusti 2025.

Beredare

Ytterligare information ges av:

Tuula Nousu
Jurist
p. +358 295 163 453

Heidi Tahvanainen
Specialsakkunnig
p. +358 295 163 329

Aleksi Westerholm
p. +358 295 163 763
Sakkunnig

fornamn.efternamn@gov.fi

Länkar:

<https://stm.fi/hanke?tunnus=STM099:00/2024> - Linkki hankkeen sivuille

<https://stm.fi/sv/projekt?tunnus=STM099:00/2024> - Länk till projektets webbplats

Bilagor:

[Luonnos Hallituksen esitys eduskunnalle sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.pdf](#) - HE-luonnos

[Utkast Regeringens förslag till lagar om ändring av lagen om elektroniska recept och vissa lagar som har sa.pdf](#)

Sändlista:

Apotti
Attendo Oy
CGI
DigiFinland Oy
Eduskunnan oikeusasiamies
Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
Etelä-Savon hyvinvointialue
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Hammaslääkäriliitto
Hammaslääkäriliitto
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri HUS
Helsingin kaupunki
Helsingin yliopisto
Hyvinvointiala HALI ry
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Itä-Suomen yliopisto
Itä-Suomen yliopiston apteekki
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
Kainuun hyvinvointialue
Kansaneläkelaitos Kela
Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Kaupan liitto
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Keski-Suomen hyvinvointialue
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Kuluttajaliitto ry
Kymenlaakson hyvinvointialue
Lapin aluehallintovirasto
Lapin hyvinvointialue
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Lääke- ja terveyshuolto ry
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
Lääketeollisuus ry
Lääkärikeskus Aava
Lääkäripalveluyritykset LPY ry
Mediconsult
Mehiläinen
Niuvanniemen sairaala
Oikeuskanslerinvirasto
Oikeusministeriö
Orion oyj
Orion oyj
Palvelualojen ammattiliitto ry
Pharmadata oy

Pharmadata oy
Pihlajalinna
Pirkanmaan hyvinvointialue
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Savon hyvinvointialue
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Päivittäistavarakauppa ry
Receptum
Rinnakkaislääketeollisuus ry
Satakunnan hyvinvointialue
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
Sotilaslääketieteen keskus
Suomen Apteekkariliitto ry
Suomen Farmasialiitto ry
Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry
Suomen Lääkerinnakkaistuojat ry
Suomen Lääkäriliitto
Suomen Proviisoriyhdistys ry
Suomen Psykologiliitto ry
Suomen Terveystieteiden tutkimuskeskus
Talentia
Tehy ry
Terveystieteiden tutkimuskeskus
Terveystalo
TietoEVERY
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Työ- ja elinkeinoministeriö
Työterveyslaitos
UNA Oy
Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT
Valtionvarainministeriö
Valvira
Vanhan Vaasan sairaala
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Verohallinto
Yliopiston Apteekki
Yliopiston Apteekki
Ålands hälso- och sjukvård
Ålands landskapsregering

Lausunnonantajan lausunto

1. Era synpunkter på definitionerna (lagen om elektroniska recept 3 §). Är de föreslagna ändringarna i definitionerna av receptcentret och den nationella medicineringslistan tydliga och ändamålsenliga?
2. Era synpunkter på de nya informationsinnehållen som föreslås för receptcentret. Är de nya informationsinnehållen nödvändiga och hur bör de prioriteras?
3. Era synpunkter på apotekens rätt till information (lagen om elektroniska recept 11 §). Om ni anser att apotekens rätt till information från den nationella medicineringslistan bör ändras, hur bör rätten ändras?
4. Era synpunkter på de föreslagna ändringarna i 13 § 1 och 2 mom. i lagen om elektroniska recept.
5. Era synpunkter på undantagen från patientens rätt att förbjuda utlämnande av uppgifter (lagen om elektroniska recept 13 § 3 mom.). Är de två nya föreslagna undantagen från patientens rätt att förbjuda utlämnande av sina uppgifter motiverade?
6. Era synpunkter på överföringen av ansvaret för hanteringen av läkemedelsavtal (läkemedelslagen 55 b §). Det föreslås att ansvaret för hanteringen av läkemedelsavtal överförs från Finlands Apotekarförbund till FPA:s Kanta-tjänster. Vad bör beaktas vid denna överföring och hur bör överföringen genomföras i praktiken?
7. Övriga synpunkter på ändringen av apoteksavtalsförfarandet till läkemedelsavtal.
8. Era synpunkter på ändringen av förfarandet för att utfärda recept för läkemedel som kräver patientspecifika specialtillstånd till ett elektroniskt förfarande (lagen om elektroniska recept 5 § 2 mom.).
9. Era synpunkter på socialvårdens tjänsteleverantörers rätt till information från Kanta-medicineringslistan (kunduppgiftslagen 102 § 1 mom.).
10. Fritt formulerade synpunkter på utkastet till regeringens proposition.

11. Era synpunkter på förhållandet mellan detta utkast till regeringens proposition och utkastet till regeringens proposition om nationellt genomförande av EHDS-förordningen (VN/22944/2024). ([Lausunto - Lausuntopalvelu](#))

Westerholm Aleks
Sosiaali- ja terveysministeriö

Westerholm Aleks
Sosiaali- ja terveysministeriö